

Sabateries sospitoses

DES DEL DIVAN.Â PEL DOCTOR LACETÃ€

Fa uns mesos, el llibre "Fariña" es va posar de moda explicant minuciosament els diversos factors socioeconòmics i estructurals, que a Galícia van influir en la transformació de les diverses xarxes de contraban de tabac fins a esdevenir la porta d'entrada més gran per a la introducció, primer de cànnabis i després de cocaïna, a Europa. Recordem que a Manresa hi havia diversos llocs on es podia comprar tabac de contraban, el més famós de tots els llocs era... una sabateria! Situada al bell mig de Manresa, al carrer Nou, un negoci que va perdurar fins després de la instauració de la democràcia (en minúscules si us plau) a l'estat espanyol. La "guerra incivil" va deixar, a part del dolor, misèria i la necessitat d'espavilar-se per portar el pa a casa. L'estraperlo i el contraban, que no és el mateix, van ser una manera de guanyar-se la vida. L'economia submergida, en dirien més tard.

Els trens que venien de Lleida, abans d'arribar a Manresa, afluiaven la marxa i els maquinistes llençaven els fardos -així els anomenaven- al costat de la via del tren, cap al costat del Congost i del cementiri, on eren recollits per entrar la mercaderia a la ciutat. Tota mena de tabac sobretot i més tard cafè, llenceria... La Guàrdia Civil de vegades mirava cap a un altre costat o, de tant en tant, si no estava ben "sucada", actuava. Una vegada, un dels recol·lectors va haver de córrer en plena nit i no va tenir més remei que amagar-se dins d'un nínxol. No ocupat, ep! Allà es va quedar amagat i es va adormir. L'endemà, de bon matí, va donar un bon ensurt a l'encarregat del cementiri, que va veure una mà que sortia del nínxol i es movia compassadament amb la respiració del transitori inquiet.

Del tren fins a la sabateria era un camí més fàcil. Amb el temps, l'entrada es va sofisticar. Entrar a la sabateria o espartenyeria i demanar calçat era una raresa; el tabac estava molt ben distribuït dins de les capsas de sabates i en funció de la talla es trobaven les diverses marques de tabac americà. L'estructura social i econòmica de la societat catalana, la industrialització i una economia més forta van impedir el desenvolupament de xarxes que passessin a altres productes i que la il·legal estructura perdurés en el temps. No vam tenir "farinya", ni farinetes de les altres substàncies, es crearen en zones empobrides de la nostra comarca. En parlarem un altre dia. La societat saludable necessita estructures socials sòlides, igualitàries i solidàries.